

Quảng Ninh, ngày 24 tháng 3 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về việc xác minh lý lịch bị can trong vụ án hình sự

Kính gửi: Đồng chí Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra vụ án Phạm Đình Phúc, bị Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an tỉnh Quảng Ninh khởi tố số 90 ngày 05/9/2022 về tội “Mua bán trái phép hóa đơn”, theo Khoản 2 Điều 203 Bộ luật hình sự, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh đã phát hiện nhân thân Phúc đã từng 02 lần bị Tòa án cấp huyện xét xử và lần xét xử thứ hai bị bỏ lọt 01 tiền án, do vậy việc đánh giá nhân thân cũng như xem xét tính chất mức độ hành vi phạm tội đối với Phúc là chưa phù hợp. Do đó, cần thông báo để Viện kiểm sát cấp huyện nghiên cứu, rút kinh nghiệm trong kiểm sát việc xác minh lý lịch bị can, cụ thể như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết

Ngày 02/12/2013, tại tổ 5, khu 3, phường Yết Kiêu, thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh, Công an thành phố Hạ Long bắt quả tang Phạm Đình Phúc có hành vi bán trái phép 0,09 gam Methamphetamine cho Vũ Đình Tuấn với giá 500.000 đồng, ngoài ra Phúc còn có hành vi tàng trữ trái phép 0,03 gam Methamphetamine và 0,51 gam ma túy MDMA mục đích để bán. Bản án hình sự sơ thẩm số 56/2014/HSST ngày 14/3/2014 của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long xử phạt Phạm Đình Phúc 36 tháng tù. Phần lý lịch của Bản án trên thể hiện Phúc chưa có tiền án, tiền sự. Quá trình thi hành án Phúc được 01 lần giảm án 04 tháng, tiếp đó ngày 31/8/2015, Phúc được đặc xá ra tù theo Giấy chứng nhận đặc xá số 902/GCNDX của Trại giam số 5 - Cục C10. Như vậy, đến ngày 31/8/2015, Phúc đương nhiên được xóa án tích theo điểm b, Khoản 2 Điều 70 Bộ luật hình sự.

Tháng 01/2018 tại thành phố Hạ Long, Phạm Đình Phúc thành lập Công ty cổ phần phát triển đầu tư Lâm Đại Phát để mua bán trái phép hóa đơn. Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Quảng Ninh đã khởi tố vụ án, bị can đối với Phạm Đình Phúc về tội “Mua bán trái phép hóa đơn”, theo khoản 2 Điều 203 BLHS. Qua kiểm sát việc xác minh lý lịch, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh phát hiện: trước khi phạm tội mua bán trái phép chất ma túy năm 2014, Phúc đã một lần bị Tòa án nhân dân thị xã Cẩm Phả (nay là thành phố Cẩm Phả) xét xử về tội “Đánh bạc” theo Bản án số 151/HSST ngày 08/11/2004. Theo đó, khi thực hiện hành vi phạm tội vào ngày 02/12/2013, bị cáo Phạm Đình Phúc đang chấp hành hình phạt 24 tháng tù nhưng cho hưởng án treo thời gian thử thách 36 tháng về tội “Đánh bạc”, chưa thi hành hình phạt bổ sung phạt tiền 15.000.000 đồng và án phí hình sự sơ thẩm 50.000 đồng, các khoản này đến ngày 19, 20/10/2022 Phúc mới thi hành

xong. Vì vậy, Bản án sơ thẩm số 56/2014/HSST ngày 14/3/2014 của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long xác định Phúc chưa có tiền án tiền sự, bỏ lọt tiền án vì vậy không có căn cứ để áp dụng tình tiết tăng nặng “tái phạm” theo điểm g, khoản 1 Điều 48 BLHS năm 1999 là thiếu sót, vi phạm.

2. Những vấn đề rút kinh nghiệm

Quá trình điều tra, Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an thành phố Hạ Long không xác minh đầy đủ lý lịch bị can, không có công văn đề nghị Phòng hồ sơ nghiệp vụ Công an tỉnh Quảng Ninh tra cứu nhân thân, lý lịch của bị can, cung cấp thông tin tiền án, tiền sự... của Phạm Đình Phúc; Cơ quan điều tra chỉ xác minh tại Công an cấp xã và căn cứ vào lời khai của Phúc để lập lý lịch bị can. Kiểm sát viên thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra đã không phát hiện thiếu sót này để thực hiện quyền yêu cầu điều tra trong xác minh, tra cứu lý lịch của bị can, dẫn đến Bản án số 56 ngày 14/3/2014 của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long xét xử xác định nhân thân Phúc chưa có tiền án; từ đó, Hội đồng xét xử chưa xem xét toàn diện tính chất, mức độ hành vi phạm tội gắn với nhân thân của Phạm Đình Phúc, không áp dụng tình tiết tăng nặng “tái phạm” khi lượng hình là thiếu sót vi phạm. Quá trình chấp hành án phạt tù, do bản án không đề cập tiền án trước đó, nên quá trình thi hành án đã xác định Phúc đủ điều kiện giảm án và được Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ký Quyết định Đặc xá số 1900/QĐ-CTN ngày 26/8/2015 đặc xá ra tù trước thời hạn. Như vậy, Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long đã không thực hiện chức năng của mình như: yêu cầu xác minh, yêu cầu tra cứu... để làm rõ đặc điểm về nhân thân của bị can theo quy định tại Điều 63 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2003 nay là Điều 85 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015, là vi phạm cần phải tổ chức rút kinh nghiệm.

(Đối với vi phạm, thiếu sót của Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an thành phố Hạ Long, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh đã ban hành Kiến nghị riêng).

Thông qua vụ án này, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh (Phòng 3) thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các huyện, thị xã, thành phố quán triệt, phổ biến, rút kinh nghiệm chung để nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- VKS 13 huyện, thị xã, thành phố (để thực hiện);
- Vụ 3 - VKSNDTC (để báo cáo);
- Đ/c Viện trưởng VKSND tỉnh Quảng Ninh (để báo cáo);
- Lưu VT, P3

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Đặng Đình Vang